

DECIZIE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic

examinând recursul depus de Agenția Proprietății Publice,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Proera Grup” împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Economiei, Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva încheierii din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău

c o n s t a t ă :

La 07 iulie 2015 Societatea cu Răspundere Limitată „Proera Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Economiei, Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni, solicitând:

- recunoașterea nulității și anularea punctelor 15 și 19 din Hotărârea Guvernului nr. 755 din 22 iulie 2005 „Pentru aprobarea planului de acțiuni privind dezvoltarea generală a teritoriului din parcul Valea Morilor;

- recunoașterea ilegalității refuzului Ministerului Economiei și Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni la manifestarea acordului pentru inițierea re-proiectării în vederea reconstrucției bunului imobil- construcție nefinisată, amplasată în mun.Chișinău, str.Ghioceilor,1 în temeiul devizului - Hotel cu spații locative și obiective de menire social-culturală, conform procedurilor stabilite de legislația în vigoare;

- recunoașterea dreptului Societății cu Răspundere Limitată „Proera Grup” la inițierea re-proiectării în vederea reconstrucției bunului imobil-construcție nefinisată, amplasată în mun.Chișinău, str.Ghioceilor,1 în temeiul devizului - Hotel cu spații locative și obiective de menire social-culturală, conform procedurilor stabilite de legislația în vigoare.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău acțiunea a fost admisă.

A fost recunoscută nulitatea și au fost anulate punctele 15 și 19 din Hotărârea Guvernului nr. 755 din 22 iulie 2005 „Pentru aprobarea planului de acțiuni privind dezvoltarea generală a teritoriului din parcul Valea Morilor.

A fost recunoscut ilegal refuzul Ministerului Economiei și Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni la manifestarea acordului pentru inițierea re-proiectării în vederea reconstrucției bunului imobil- construcție nefinisată, amplasată în

mun.Chișinău, str.Ghioceilor,1 în temeiul devizului - Hotel cu spații locative și obiective de menire social-culturală, conform procedurilor stabilite de legislația în vigoare.

A fost recunoscut dreptul Societății cu Răspundere Limitată „Proera Grup” la inițierea reproiectării în vederea reconstrucției bunului imobil-construcție nefinisată, amplasată în mun.Chișinău, str.Ghioceilor,1 în temeiul devizului - Hotel cu spații locative și obiective de menire social-culturală, conform procedurilor stabilite de legislația în vigoare.

Prin decizia din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile depuse de Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Economiei, Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea din 06 iulie 2016 a Curții Supreme de Justiție, au fost considerate inadmisibile recursurile depuse de Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Economiei, Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni împotriva deciziei din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

La 03 octombrie 2018 Agenția Proprietății Publice a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău cu dispunerea rejudecării cauzei.

Ca temei de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, menționând că, terenurile din litigiu aparțin cu drept de proprietate Statului Republica Moldova.

A notat că, prin Legea nr.204 din 12 iulie 2013, în vigoare din 24 august 2013 a fost modificată și completată Legea nr. 121-XVI din 04 mai 2007 cu privire la administrarea și deetimizarea proprietății publice și anume, art.7 a fost completat cu lit. f¹), care prevede că, Agenția Proprietății Publice este abilitată cu competența de administrare a terenurilor proprietate publică a Statului, aferente bunurilor imobile proprietate privată, inclusiv darea lor în locațiune/arendă.

Prin încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agenția Proprietății Publice împotriva deciziei din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

La 28 decembrie 2018 Agenția Proprietății Publice a depus recurs împotriva încheierii din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de revizuire, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea recursului a menționat că, prin Legea nr.204 din 12 iulie 2013, în vigoare din 24 august 2013 a fost modificată și completată Legea nr. 121-XVI din 04 mai 2007 cu privire la administrarea și deetimizarea proprietății publice și anume, art.7 a fost completat cu lit. f¹), care prevede că, Agenția Proprietății Publice este abilitată cu competența de administrare a terenurilor proprietate publică a statului, aferente bunurilor imobile proprietate privată, inclusiv darea lor în locațiune/arendă.

A invocat, că în conformitate cu prevederile art. 446 din Codul de procedură civilă, orice hotărâre, încheiere sau decizie irevocabilă a instanței de judecată poate fi supusă revizuirii, potrivit modului stabilit, în care sunt întrunite temeiurile prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă. Respectiv art.449 lit.c) prevede că, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, recursul este depus în termenul prevăzut de lege.

La 28 decembrie 2018, în adresa intimaților- Societății cu Răspundere Limitată „Proera Grup”, Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Economiei, Centrului

Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni a fost expediată copia recursului depus de Agenția Proprietății Publice, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței însă, numai Ministerul Economiei și-a valorificat dreptul procedural respectiv și a depus referință în termenul stabilit.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi respins, din motivele ce succed.

În debut, Colegiul învederează că, la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din art. 257 alin. (1) al acesteia.

Conform art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Potrivit art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului aliniat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ rezultă că, examinând recursul împotriva iuncherii judecătorești, instanța adoptă decizie de respinge a recursului.

În conformitate cu prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, valabile la examinarea prezentei cauzei civile în ordine de revizuire, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor, care nu au fost implicate în proces.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține, că prin hotărârile adoptate asupra litigiului în cauză nu au fost afectate drepturile sau interesele recurentului.

Recurentul nu a prezentat probe pertinente și concludente care confirmă că este subiect al raportului material litigios.

Acest temei poate fi invocat doar în cazul, când prin hotărârea judecătorească emisă, instanța s-a pronunțat asupra drepturilor unor persoane, care nu au fost implicate în proces cu calitate procesuală.

Or, articolul 4 din Codul de procedură civilă prevede că, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Examinînd litigiul în cauză, instanțele de judecată s-au pronunțat asupra legalității acțiunii înaintate de Societatea cu Răspundere Limitată „Proera Grup” împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Economiei, Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni cu privire la contestarea acului administrativ.

Conform proceselor-verbale, intimații au fost prezenți în ședințele de judecată în prima instanță, dar și în instanța de apel, au dat explicații și au participat la dezbaterile judiciare.

Conform Hotărîrii Guvernului nr.902 din 06 noiembrie 2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, ultima este autoritatea administrativă centrală din subordinea Guvernului Republicii Moldova, care în prezenta cauză a avut calitate de pârît, iar Statul, la rândul său, prin intermediul Guvernului Republicii Moldova s-a pronunțat asupra litigiului în cauză.

Mai mult decît atît, în temeiul Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 1008 din 10 septembrie 2007, în perioada încheierii tranzacției, Agenția Proprietății Publice se afla în subordinea Ministerului Economiei, care de asemenea a fost parte în proces și a participat la dezbaterile judiciare.

De altfel, argumentele invocate de Agenția Proprietății Publice în cererea de revizuire sunt abuzive și arbitrare, și nu pot fi considerate drept temeiuri acceptabile pentru revizuirea deciziei din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, deoarece ele nu se încadrează în categoria circumstanțelor fundamentale și obligatorii care ar justifica revizuirea soluției pronunțate prin decizia respectivă.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău privind respingerea cererii de revizuire depusă de Agenția Proprietății Publice împotriva deciziei din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău ca fiind inadmisibilă.

Ține de notat că, procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului că, o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată și de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în speța *Roșca vs. Moldova*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că, dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminență principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Astfel, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Josan vs. Moldova*, nr. 37431/02, §25; *Brumărescu vs. România*, nr. 28342/95, §6; *Ryabykh vs. Rusia*, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Agenția Proprietății Publice în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului speța Popov (2) c. Moldovei din 06 decembrie 2005, definitivă din 06 martie 2006.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Agenția Proprietății Publice împotriva încheierii din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 195, 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Agenția Proprietății Publice împotriva încheierii din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic